

Dětský domov, Frýdlant, Větrov 3005,
příspěvková organizace.

Vrchlického 3005, 464 01 Frýdlant v Čechách
Tel.: 482 312 108, 601 560 202,
e-mail: dd_frydl@volny.cz, www.ddfrydlant.cz

**Výroční zpráva o činnosti školského zařízení
za školní rok 2015-2016**

Zpracoval a předkládá: Mgr. Šárka Blechová

22. 10. 2016 Frýdlant

OBSAH

1. Základní údaje o zařízení	3
2. Organizace činnosti	4
3. Rámcový popis personálního zabezpečení organizace	5
4. Údaje o počtu dětí/klientů	7
5. Výsledky výchovy a vzdělávání podle cílů stanovených vzděl. programy	8
6. Údaje o poskytování dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení	12
7. Zapojení do projektů	12
8. Spolupráce se sociálními partnery	12
9. Aktivity a prezentace zařízení na veřejnosti	13
10. Poradenské služby	14
11. Údaje o řízení dětského domova	14
12. Další záměry dětského domova	15
13. Údaje o výsledcích kontrol	15
14. Základní údaje o hospodaření	16
15. Závěr	16
16. Přílohy	16

1. Základní údaje o zařízení

A/ Název organizace:	Dětský domov, Frýdlant, Větrov 3005, příspěvková organizace
Sídlo organizace:	464 01 Frýdlant, Větrov 3005
Právní forma:	příspěvková organizace
IČO organizace:	46748105
IZO ředitelství:	600 029 166
B/ Zřizovatel:	Liberecký kraj
Sídlo zřizovatele:	U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2
IČO zřizovatele:	70891508
C/ Ředitel zařízení:	Mgr. Šárka Blechová Bílý Potok 282, 463 62 Hejnice
D/ Druh zařízení:	dětský domov školskou radu DD nezřizuje
E/ Datum zařazení do sítě:	23. 10. 2001
F/ Celková kapacita:	dětský domov – 32
G/ Kontakty:	telefon: 482 312 108 (vedení DD) 482 323 392 (oranžový domek) 482 323 338 (zelený domek) mobil ředitelka: 601 560 202 mobil sociální pracovnice: 725 349 016 e-mail: dd_frydl@volny.cz www.ddfrydlant.cz

2. Organizace činnosti

Dětský domov ve Frýdlantu je domovem rodinného typu, zřizovaný Krajským úřadem Libereckého kraje. Dětský domov pečuje o děti podle jejich individuálních potřeb. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální.

Hlavním úkolem dětského domova je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Do dětského domova mohou být umísťovány děti ve věku zpravidla od 3 do 18 let. Rozhodnutí o umístění v dětském domově se děje na základě rozhodnutí soudu (přímým rozhodnutím o ústavní výchově nebo předběžným opatřením). Dětský domov přijímá bezprostředně do své péče děti na základě rozhodnutí DDÚ Liberec. Děti, u nichž nedošlo ke zrušení ústavní výchovy, zůstávají v péči výchovného zařízení, které zpravidla trvá do 18 let, v případě prodloužení ústavní výchovy do 19 let. Na základě smlouvy o prodlouženém pobytu v dětském domově mohou zůstat i zletilé nezaopatřené osoby po ukončení výkonu ústavní výchovy, připravující se na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let.

Dětský domov má v současné době tři rodinné skupiny. Dvě rodinné skupiny jsou v samostatných rodinných domcích v klidné lokalitě města, třetí se nachází v původním areálu. DD má od soukromníka pronajatý byt 2 + 1, který je využíván jako cvičný byt pro plnoleté klienty.

	Adresa	Počet rodinných skupin	Počet dětí
Hlavní budova, ředitelství	Větrov 3005, Frýdlant	1	10 (1 x dlouhodobý pobyt mimo DD, 2 x cvičný byt)
Odlučené pracoviště	Řasnická 1487, Frýdlant	1	8
Odlučené pracoviště	Vrchlického náměstí 1486, Frýdlant	1	8 (1 x cvičný byt)

Tab. č. 1: Seznam pracovišť (stav k 31. 8. 2016)

Veškerá činnost je vedena snahou, aby podmínky pro život dětí v domově byly i při dodržování všech předpisů a norem co nejvíc podobné životu v normální rodině. Důraz je proto kladen jak na materiální zabezpečení dětí, tak na jejich školní a odbornou přípravu, rodinnou a citovou výchovu, zájmovou i pracovní činnost.

Děti se vzdělávají v mateřských, základních a středních školách ve Frýdlantu nebo v Liberci. Studium na vysoké škole je zajištěno soukromou VŠ. Dospělí, kteří z DD po vyučení či dokončení studia odcházejí, jsou vždy v rámci možností zabezpečeni.

Zájmová a rekreační činnost patří k oblíbeným aktivitám dětí v DD. Umožňujeme jim, aby ve všech věkových kategoriích realizovaly takové činnosti, které plně uspokojí jejich záliby, potřeby a posilují tím jejich sebedůvěru a seberealizaci.

Maximální pozornost je věnována kontaktu dětí s vlastní rodinou. V co největší míře jsou podporovány návštěvy dětí ve vlastních rodinách. Vedle rodinných návštěv mají děti celoročně možnost s rodiči a rodinnými příslušníky telefonovat a psát.

	Počet dětí
Frýdlant	8
Jablonec nad Nisou	2
Liberec	13
Louny	1
Nový Bor	2
Celkem	26

Tab. č. 2: Spádový obvod (stav k 31. 8. 2016)

3. Rámcový popis personálního zabezpečení organizace

Pedagogičtí pracovníci

Ředitelka	1	1 vysokoškolské vzdělání
Vychovatelé	8	6 vysokoškolské vzdělání 2 středoškolské vzdělání

Celkem pedagogických pracovníků: 9 (přepočtený úvazek 8,507)

	< 30 let	31 - 40 let	41 - 50 let	51 – 65 let	důchodový věk	celkem
Celkem	0	4	5	0	0	9
z toho ženy	0	4	5	0	0	9

Tab. č. 3: Věková skladba pedagogických pracovníků

Počet	Z toho bez odborné kvalifikace
9	0,00

Tab. č. 4: Odborná kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost (včetně externistů)

	Počet	Z toho bez kvalifikace
Výchovný poradce	1	0
Koordinátor školního vzdělávacího programu	1	0
Koordinátor info. a komunikačních technologií	0	0
Koordinátor environmentální výchovy	0	0
Školní metodik prevence	0	0

Tab. č. 5: Poradenské služby ve školském zařízení

2014/2015	2015/2016
1 (starobní důchod)	2 (osobní důvody)

Tab. č. 6: Odchody pedagogických pracovníků

2014/2015	2015/2016
1	2

Tab. č. 7: Nástupy pedagogických pracovníků

	Počet účastníků	Organizace
Prakticky a spolu II.	2	Maják, PPP Liberec, KÚ Liberec
Školské zákony a zákon o pedagogických pracovnících – vybrané problémy	1	PARIS, Karviná
Inf. seminář pro ředitele škol a školských zařízení k novele školského zákona (§16)	1	NIDV, Liberec
Plán pedagogické podpory a práce s žákem v rámci 1. stupně podpůrného opatření	1	NIDV, Liberec
Asistent pedagoga pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí	1	Člověk v tísni, Praha
Studium pro výchovné poradce	1	TU, Liberec

Tab. č. 8: Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Nepedagogičtí pracovníci

účetní a mzdová účetní	1
sociální pracovnice	1
údržbář – domovník	1
noční bezpečnostní pracovníci	7
pracovníci sociální péče	4

Celkem nepedagogických pracovníků: 14 (přepočtený úvazek 12, 684)

	< 30 let	31 - 40 let	41 - 50 let	51 – 65 let	důchodový věk	celkem
Celkem	0	5	4	5	0	14
z toho ženy	0	5	4	4	0	13

Tab. č. 9: Věková skladba nepedagogických pracovníků

Přehled počtu pracovníků a mzdových prostředků podle výkazu P1-04 za rok 2015.

Evidenční počet pracovníků: 23, z toho ženy: 22

Přepočtený počet pracovníků: 21,191

Fyzický stav průměrný: 22,008

Celkem mzdy, platy v tis.: 5 978 802,- Kč

Průměrná výše hrubé měsíční mzdy pedagogických pracovníků: 28 155,69 Kč

Průměrná výše hrubé měsíční mzdy nepedagogických pracovníků: 20 396,79 Kč

4. Údaje o počtu dětí

Kapacita zařízení je 32 dětí, evidenční stav byl k 31. 8. 2015 26 dětí. Z toho 1 klient studuje v Praze a do DD jezdí 1krát měsíčně. 3 klienti byli ubytováni v rámci programu cvičného bytu.

	Počet dětí
Do 6 let	6
6 – 12 let	6
13 – 15 let	6
16 – 18 let	5
Nad 18 let	3
Celkem	26

Tab. č. 10: Počet dětí podle věku ve školním roce k 31. 8. 2016

	Počet dětí
Z rodiny	8
Z dětského diagnostického ústavu	2
Návrat z náhradní rodinné péče	0
Přeřazení z jiného šk. zařízení pro výkon ÚV	3
Počet nově zařazených dětí do DD	13

Tab. č. 11: Počet dětí příchozích do DD v průběhu školního roku 2015/2016

	Počet dětí
Odchod do náhradní rodinné péče	2
Adopce	0
Dovršení plnoletosti	6
VÚDM	0
Domov pro osoby se zdravotním postižením	0
Zrušení ústavní výchovy/svěřeno komu	4/biologická rodina
Přemístění do jiného DD	1
Počet odchozích dětí z DD	13

Tab. č. 12: Počet dětí odchozích z DD v průběhu školního roku 2015/2016

Výkon státní správy

Ve školním roce 2015/2016 ředitelka DD nevydala žádné rozhodnutí.

Rozhodnutí:	Počet:
o stanovení příspěvku na úhradu pobytu	0
o povolení dlouhodobého pobytu mimo DD	0
o zrušení povolenky	0
Celkem	0

Tab. č. 13: Vydaná rozhodnutí

5. Výsledky výchovy a vzdělávání podle cílů stanovených vzdělávacími programy

	Počet dětí
Individuální péče	3
Mateřská škola	5
Základní škola	5
Základní škola praktická	3
Střední odborné učiliště	7
Střední škola	2
Vysoká škola	1
Počet	26

Tab. č. 14: Zařazení do škol k 31. 08. 2016

Všechny děti do tří let měly individuální péči v dětském domově. O jejich potřeby se staraly odborně kvalifikované zaměstnankyně.

Celkem žáků, studentů	Prospěl s vyznamenáním	Prospěl	Neprospěl	Neklasifikován
Celkem	3	14	0	0
Uvedeno v %	17,6	82,4	0	0

Tab. č. 15: Prospěch dětí ve školách ve školním roce 2015/2016

1 slečna ukončila základní vzdělání a od září bude navštěvovat 1. ročníky SŠ (sociální činnost). 4 studenti SOU úspěšně složili závěrečné zkoušky a jedna dívka odmaturovala. Studentka VŠ obhájila bakalářskou práci a pokračuje v navazujícím magisterském studiu.

	1. pololetí	2. pololetí
Pochvala třídního učitele	2	2
Pochvala učitele odborného výcviku	1	1
Pochvala ředitele školy	0	0
Jiná ocenění	0	0
Důtka třídního učitele	1	1
Důtka učitele odborného výcviku	0	0
Důtka ředitele školy	0	1
Snížená známka z chování	0	0

Tab. č. 16: Chování žáků/studentů ve školách ve školním roce 2015/2016

Nejčastěji řešená pozitiva a negativa pedagogické práce s dětmi našeho domova:

pozitiva:

- péče o talentované děti (tanec, výtvarné práce, hudební nadání, sport),
- úspěšné zakončení učebního a studijního oboru a získání výučního listu a maturity,
- zlepšování prospěchu a chování ve škole ve srovnání s původní školou,
- výrazné zlepšování zdravotního stavu dětí,
- stálé zlepšování samostatnosti dětí a sebeobsluhy,
- zvyšování zájmu dětí o různé sportovní a kulturní aktivity,

negativa:

- problémy pubertálního věku,
- děti, které mají vlastní příjem, se nedaří přesvědčit o tom, že našetřené peníze si mají uložit na účet na dobu, až opustí zařízení a budou je potřebovat do života, obvykle po dovršení zletilosti nezacházejí s penězi šetrně, nebo si za ně „kupují“ lásku rodičů či přátelství kamarádů,

- zapomínání školních pomůcek a domácích úkolů,
- vulgární výrazy dětí,
- kouření nezletilých dětí,
- vysoká náročnost dětí na materiální zabezpečení (požadují značkové oblečení a obuv, mobilní telefony a další nadstandardní věci, které vidí u svých spolužáků),
- drobné lži,
- lenost dětí- upřednostňování pasivního odpočinku.

Cílem sociálně pedagogické práce v dětském domově je především podpora osobnosti dítěte. Jeho příprava na život v běžných podmínkách, snaha o maximální kompenzaci jeho sociálního (či jiného) handicapu a zapojení do tzv. běžného života – zvyšování sociálních kompenzací. Základem pro sociálně pedagogickou práci je tzv. spolužití všedního dne. Jde o maximální snahu přiblížit život dětí v rodinných skupinách životu v běžné početné rodině. Dětský domov např. nemá společné stravovací zařízení – stravování je zajišťováno, stejně jako další činnosti (nákupy, úklid, praní apod.), přímo dětmi a pracovníky dané rodinné skupiny tak, aby se život v rámci rodinné skupiny v maximální možné míře přibližoval životu „běžné“ vícečetné rodiny.

Zletilí klienti využívali cvičný startovací byt, kde se pod vedením vychovatelek – pedagogického dohledu sami připravují na samostatný život po odchodu z dětského domova po ukončení ústavní výchovy.

Na pozitivní průběh vzdělávání a výchovy má vliv i kvalita prostředí, ve kterém se výchova uskutečňuje. Proto bylo jednou z priorit dovybavení či obnova zařízení jednotlivých skupin s důrazem na vytvoření takového prostředí, které nabízí dostatek pozitivních vjemů a pocitů a umožňuje dětem vytvoření jejich vlastního intimního prostředí. Materiální podmínky dětského domova jsou na standardní, až nadstandardní úrovni.

Průběh výchovy a vzdělávání dětí vychází z plánování výchovné činnosti dětského domova a jednotlivých rodinných skupin, uskutečňuje se převážně v odpoledních a večerních hodinách a o víkendech a svátcích, kdy jsou děti v rodinných skupinách přítomné. Edukace se uskutečňuje pod odborným dohledem vychovatelů, rozvíjejí se jednotlivé gramotnosti, velká pozornost je věnována sociálním dovednostem, finanční a komunikační oblasti. V průběhu výchovy je přiměřeně velká pozornost věnována sebeobsluze a běžným životním návykům a dovednostem, se kterými přichází každý člověk v běžném životě do styku. Důraz na sociální

aspekt výchovy je v tomto ohledu smysluplný a pochopitelný. Děti se učí spolupracovat na vedení domácnosti, v rámci svých schopností se zapojují do všech činností běžné rodiny, vytvářejí si tak nejen pojem o sociální hierarchii v rámci širší i užší společnosti, ale i o každodenním chodu rodiny. Výsledky edukativních procesů se pravidelně vyhodnocují (pracovníci rodinných skupin a vedení zařízení), přijímají se opatření eliminující neúspěch a případné selhání dítěte – koncepce přípravy, kontroly a analýzy programů rozvoje osobnosti.

Výchovně vzdělávací činnost se řídila individuálními potřebami dětí a psycho-hygienickými zásadami dle věkových kategorií dětí. Základní úkoly pro jednotlivé oblasti k zvládnutí výchovně vzdělávacích cílů byly obsaženy v „Programu rozvoje osobnosti dítěte“ tzv. PROD. Výchovným cílem bylo vytvářet u dětí zdravé sebevědomí a dosahovat optimálních výsledků. Také byla sledována zpětná vazba, zda je program rozvoje pro děti přínosný.

Dětský domov spolupracuje s rodiči dětí, zaměstnanci se snaží o to, aby docházelo k pravidelnému styku mezi dětmi a rodiči, samozřejmě s přihlédnutím ke kvalitě rodinného prostředí dítěte. V tomto směru je nutné ocenit spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dětí.

Zaměstnanci dětského domova úzce kooperují se školskými poradenskými zařízeními a dalšími klinickými odborníky, spolupráce probíhá i s libereckým diagnostickým ústavem. Vychovatelé rodinných skupin pravidelně jednají s učiteli a dalšími vychovateli dětí ve školách a školských zařízeních. Spolupráce se školami je v mnoha ohledech efektivní, občas narážíme na neochotu jednotlivých učitelů či „cejchování“ dětí dětských domovů. V tomto ohledu je míra uplatňování myšlenkových postupů inkluze na samém počátku. Vychovatelé rodinných skupin se aktivně zapojují do přípravy a tvorby individuálních vzdělávacích plánů dětí ve školách. Řešit musíme v některých případech neochotu či neschopnost vytvořit a schválit plány včas, aby se podle nich mohly děti vzdělávat v průběhu celého školního roku.

Nejdůležitějším prvkem je příprava dětí na návrat do reálného života po ukončení ústavní výchovy s cílem zapojit děti do běžného života, odklonit je od rizikového prostředí a naučit je dodržovat mravní hodnoty a normy.

	Počet dětí
Fotbal	3
Hokej	1
Keramika	2
Zpěv	1
Fara	3
Zumba	6
Fitness	2
	18

Tab. č. 17: Docházka do zájmových kroužků ve školním roce 2015/2016

Ve školním roce 2015/2016 se nám podařilo zapojit do zájmové činnosti většinu dětí. Stále se nám daří naplňovat zásadu, že děti z dětského domova mají externí zájmovou činnost – tedy neorganizovanou v dětském domově.

6. Údaje o poskytování dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení

Ve školním roce 2015/2016 naše zařízení nenabízelo žádný program DVPP.

7. Zapojení do projektů

- Udržitelnost projektu „Individuální, speciálně pedagogická péče pro děti v dětských domovech Libereckého kraje (ISPP v DD LK)“. Hlavní aktivitou je individuální práce s dětmi, které mají diagnostikované specifické poruchy učení, ADHD, logopedické vady. Práci speciálních pedagogů v současné době zastávají kmenoví vychovatelé DD.
- Účast na projektu Accenture Academy, který spočívá v pravidelné, zážitkové, praktické výuce finanční gramotnosti dětí.

8. Spolupráce se sociálními partnery

Spolupráce s firmami z celé České republiky. Spolupráce probíhá formou přímého firemního sponzoringu.

Mezinárodní spolupráce

- Spolupracujeme s mezinárodní organizací Rytířský řád sv. Václava, jehož hlavní náplní je mezinárodní setkávání dětí z dětských domovů a pořádání konferencí pro

jejich pracovníky. Tato organizace ocenila ředitelku dětského domova medailí EOSW za dlouholetou pedagogickou činnost.

Regionální spolupráce

Mezi hlavní partnery DD patří:

- nadace Terezy Maxové (podpora aktivit, školné pro studentku VŠ, financování řídičského průkazu),
- sdružení dobrovolných hasičů z Heřmanic,
- Nadace Škola Hrou (podpora projektů a aktivit domova),
- Husitská církev (kroužek volnočasových aktivit),
- Základní školy ve městě, Mateřská škola, Speciální škola pro sluchově postižené v Liberci, SŠH Frýdlant,
- KSM Casting Hrádek nad Nisou (víkendové aktivity, dětský letní tábor),
- Střevlík p.o.– spolupráce v oblasti aktivit pro děti, účast na programech, pobyty.

9. Údaje o dalších aktivitách a prezentaci na veřejnosti

Dětský domov spolupracuje především se zařízeními pro výkon ústavní výchovy v Libereckém kraji, školami, obcemi a kulturními institucemi.

Pro prezentaci slouží webové stránky domova.

Doplňkovou činnost organizace nevykonává.

Další aktivity:

- Jizerská nota – Hejnice
- Vánoční besídka – Stráž pod Ralskem
- Návštěva filmového představení – Frýdlant
- Vánoční koncert v kostele – Hejnice, Frýdlant
- Vánoční strom - Hejnice
- Velikonoční trhy – Frýdlant
- Výlet do IQlandie – Liberec
- Výlet do ZOO – Liberec
- Výlet do Mirákula
- Nejlepší koncert regionální kolo – Česká Kamenice (1. místo - přednes)
- Dětský den – Heřmanice
- Hejnický dřevorubec

- Bowling – Frýdlant
- Beseda – Život bez závislosti
- Frýdlant se baví
- Historický pochod za pokladem – Frýdlant
- Návštěva zámku a středověké krčmy v Dětenicích

O letošních prázdninách se naše děti účastnily:

- 20 dětí na týdenním pobytu v penzionu Bezděz ve Starých Splavech,
- 2 děti na klasickém táboře společnosti KSM Casting Hrádek nad Nisou,
- 14 dětí na táboře bez hranic v Bílém Potoce,
- 16 dětí v Chorvatsku.

10. Poradenské služby

V DD nepracuje výchovný poradce, proto využíváme především služeb externích odborníků, především psychologů, psychiatrů, etopedů či logopedů.

	Počet dětí
SVP, DDÚ	1
Pravidelná psychologická	8
Psychiatrická péče ambulantní	1
Psychiatrická péče lůžková	0
Neurologie	3
Foniatrie	1
Logopedie	6
SPC	1

Tab. č. 18: Poradenské služby ve šk. roce 2015/2016

Většina našich dětí v dětském domově je postižena typem sociální deprivace, který se projevuje především v oblastech psychosomatických a následně také v oblasti sociální. Mnohdy přichází i děti v minulosti týrané a zneužívané. Naše práce je proto obtížná a často řešíme výchovné problémy.

11. Údaje o řízení školského zařízení

Z koncepce rozvoje zařízení a celoročního plánu se v rámci letošních úkolů podařilo splnit:

- Intenzivní příprava dospívajících na odchod z DD.

- I ve školním roce 2015/2016 ukončily všechny děti školu s odpovídajícím prospěchem. Nikdo nemusel vykonat opravné zkoušky ani neopakuje ročník.
- Pokračujeme v realizaci projektu „Individuální, speciálně pedagogická péče pro děti v dětských domovech libereckého kraje (ISPP v DD LK)“.
- I nadále velmi dobře funguje cvičný byt pro dospívající svěřence. Plnoletí mají možnost využít bydlení v bytě 2 + 1. Bydlení využívaly 3 dívky. Snaží se hospodařit se svým měsíčním rozpočtem.
- Dny otevřených dveří pro veřejnost.
- Využití školního etopeda pro potřeby našich klientů.

12. Další záměry dětského domova

- Rozvoj odborné pomoci a podpory biologickým rodinám našich dětí a klientů.
- Podpora všech forem náhradní rodinné péče (hostitelská péče, pěstounská péče, osvojení).
- Podpora vzdělání – zajistit dokončení zvoleného oboru. Podporovat klienty v dalším studiu.
- Zdravý životní styl – odmítání návykových a psychotropních látek.
- Pedagogům pomoci v procesu prohlubování znalostí a dovedností, vytvářet ideální podmínky pro konstruktivní komunikaci, tvůrčí seberealizaci a aktivní spolupráci.
- Podpora týmové spolupráce.

13. Údaje o výsledcích kontrol

Ve školním roce 2015-2016 jsme v našem zařízení měli následující kontroly:

- Okresní státní zastupitelství Liberec – 4x ročně, pravidelné prověrky byly zaměřeny v rámci výkonu dozoru nad dodržováním právních předpisů při výkonu ústavní výchovy ve školských zařízeních – bez připomínek.
- Kontroly z OSPOD dle svěřených dětí (OSPOD Liberec, OSPOD Jablonec, OSPOD Frýdlant, OSPOD Louny, OSPOD Nový Bor). Kontroly proběhly 4x ročně v souladu se zákonem č. 109/2002 Sb. Obsahem kontrol byla rozmluva s dětmi bez přítomnosti zaměstnanců DD, rozbor situace v rodině, shrnutí individuálního plánu.
- BOZP, PO – bez problémů.

14. Základní údaje o hospodaření

Provoz DD po stránce provozní byl zabezpečován účelně a hospodárně. Údaje o hospodaření jsou shodné s obsahem závěrečné zprávy za rok 2015.

15. Závěr

Dětský domov Frýdlant patří mezi několik podobných zařízení v republice, která naplňují a uskutečňují myšlenky skutečně rodinné výchovy s mnoha prvky autonomie. Na základě našich zkušeností se domníváme, že tím byl nastartován v oblasti náhradní rodinné výchovy správný trend, jež napomůže k tomu, aby děti z dětských domovů byly vnímány jako jedinci, kteří tvoří přirozenou součást běžné společnosti. V tomto směru má však naše společnost ještě velké rezervy.

16. Přílohy

